

Patient centr treatment (Bengali Article)

Arindam Basu¹

¹University of Canterbury

April 28, 2020

kaake ble rogi kendrik ciki[?]saa?

ektti ciki[?]saar kaahini

ektti abhijnytaar glp shunun / maas duyeyek aager kthaa / baarrite shiirssaasn krte giyye mne hyy ghaarre aaghaat peyyechilaam / prthm du-ekdin ghaarre alp bythaa krchil / taarpr ekdin maajhraate pitther yntrnaayy ghum bhenge gel / pitther ddaan dike yntrnaa hcchil, ddaanhaater burro aangule saarr chil naa, haat durbl; tkhn mne hl kaaNdhe grm jler byaag diyye raakhi, taahle hyyt aaraam hbe / jl phuttiyye byaage yei purte gechi, phuttnt jl clke aamaar ddaan haate prrl, amni haater caamrraa jhlse gel / eke sptaaher shess, taayy at raate ddaaktaar paaoyyaa yaabe naa, haaspaataal aamaar baarri theke brr shhre eksh kilomittaar duure, ateb nijer praathmik ciki[?]saa nijkei krte hl / kon rkme dudin gel / ttidine dekhhaa gel ye haate besh brsr ekttaa phoskaa prreche /

jhlssaano caamrraar o phoskaar ddresiN kraate aamaar pricit ektti klinike gelaam / sekhaane ek apricita naars aamaar ciki[?]saa krlen / tini ddresiN kraar smyy thmthme mukhe kaagj dekhe mn diyye kaa kre gelen, aamaar sngge ektti kthaa bllen naa / aamaar kemn yen asbsti hcchil ye taaNr saamne ekjn maanuss bse aache, se maa jhe maa jhe yntrnaayy aartnaad kre utthche, taake aaml deoyyaa duurer kthaa, yntrnaa hcche ki naa, ekbaar jijnyeso krlen naa, khs khs kre kaaNci diyye, emn bhaabe porraa caamrraa kette dgdge kaattaa ghaayyer opr mhm aar ptti diyye ddresiN krlen haatttaa yen shriirer baairer kon ekttaa aNsh, taarpr nipunn haate pripaatti kre byaannddej beNdhe dilen / diyye aamaake mRdu shaasner sure bllen, ei bhaal kre ddresiN kre dilaam, baairer bse ekttu jiriyye niyye baarri cle yaan / dekhben yen ekttu jl laagaaben naa, saat dine sere yaabe /

ciki[?]saa shuru hbaar dsh diner maathaayy haater ghaa sere gel, ptti kholaa hl / aami susth hlaam / aamaar ciki[?]saa ye ciki[?]sk, phijiotheraapisttraa, naars-raa krechen taaNr aa skle abhijny o dkss, taaNder peshaagt naipunny prshnaatiit, kliniktti prisskaar pricchnn, taate praayy yt rkmer aadhunik bybsthaa thaakaa prtyaashit sb chil / aamaar desh, niujilyaanndde, srkaar desher maanusser ciki[?]saar byyybhaar bhn kren, taai aamaar ciki[?]saar mott khrc naammaatr, ebN aami ythaasmyye kon rkm golmaal chaarraai puropuri bhaal hyeyo gechi /

tthaapi sediner naars bhdrmhilaar kaache paaoyyaa sei nairbktik nidaan blun ki daaoyyaa, aamaar mne daag kette gel / byaannddej kraa haater bhetrer yntrnaa shy yemn krechi, temni aami nijke prshn krechi, ei ye ciki[?]saa pelaam, e ciki[?]saa prkRt gunnmaan kibhaabe bibecnaa krb? e ciki[?]saar gunnmaan ydi niruupnn krte hyy, rogi hisebe taate ciki[?]saa pete giyye aamaar mne ye asntoss dekhhaa dil taake ki upekssaa krb? ken? ciki[?]saar maan shudhu ki shaariirik bhaabe susth hye yaaoyyaa diyye bicaar kraa hbe? bishb sbaasthy sNsthaar sNjnyaa anuyaayyii sbaasthy kebl shriirer rogmukti nyy, mn bhaal hoyyaa, saamaajik bhaabe susth thaakaa, sbkichu niyye (Mahler, 1988) / taai ydi hbe, taahle rogiir prti ciki[?]sker nairbktik aacaar aacrnnke, ye aacrnnke rogi bimrss bodh kren, ciki[?]saar maan nirdhaarnne taakeo bicaar kre dekhte

hbe nishcyi? kon upaayye gottaa bissyyttike maapaa yete paare? ciki[?]saa krte giyye rogiir priprekssit bicaar naa kraa hle se ciki[?]saa ki maanbik? gunn niruupnn krte gele se ciki[?]saa bhaal naa mnd? bhaal ciki[?]saa “bhaal” byaapaartti kaake ble? anydike kibhaabe bhaal ciki[?]saa-prtisstthaan cinb? kibhaabe bhaal sbaasthy bybsthaake cihnit krb? kibhaabe ciki[?]saa maan niruupnn shudhu nyy, maapyok krb? ei bissyytti niyye aalocnaai ei lekhaar uddeshy /

ciki[?]saa bybsthaar o ciki[?]saa gunnmaan ken bicaar krb?

aamaader skler – rogi, ciki[?]sk, naars, anyaany sbaasthy prissebbaa yaaNraa dii, emnki srkaarer priprekssiteo, ciki[?]saa-bybsthaar gunnmaan bicaar khuNttiyye dekhaar ekttaa pryjojn aache / aamraa sbsmyy ciki[?]saa bybsthaa thaakaa sttbeo taar shje naagaal paai naa / praayyi ciki[?]saa et smyy o arth saapekss hye prre, aamraa ciki[?]saa kraate paari naa / aabaar ykhn paari, tkhn nikhuNt kaarigrer haate sNbednhiin, nairbktik, o aantrihtaahin ciki[?]saa aamaader anekkei shy krte hyy / aamraa yaaraa rogi, taaraa prcur smyy o arth byyy kri; taa sttbeo ye ciki[?]saa prissebbaa aamraa paai taate aamaader kthaa ktttuku bicaar bibecnaa kraa hyy?

ciki[?]saa prissebbaa kthaa ble tintti stre “ciki[?]saa” kthaa blaa hyy / aamaader desher prikaatthaamoyy ciki[?]saa prissebbaa tintti pRthk stre deoyyaa hyy – praathmik, maadhymik, ebN bishessjny-kendrik ciki[?]saa bybsthaa / praathmik stre muult prtissedh-muulk ciki[?]saa baa pribaar kendrik ciki[?]saa bybsthaa kraa hyy / aamaader deshe yaaNraa saadhaarnn ddaaktaarbaabu, paaribaarik ddaaktaar, paarraar ddaaktaar, “ddaaktaar kaaku/jetthu”, yaaNraa braabr aamaader pribaarer kaachaakaachi theke ciki[?]saa krechen, jbr jaari hle prthme taaNder kaache yaaoyyaa hyy, ttikaa dite hle taaNder shrnnaapnn hte hyy, e hl sei str /

eNder pre maadhymik stre ye dhrnner prissebbaa deoyyaa hyy taate apekssaaRt jttil asukher drut nirdhaarnn o ciki[?]saa kraar bybsthaa krte hbe / taa paaribaarik ciki[?]skraao krte paaren, baa “saadhaarnn” (ekhaane saadhaarnn blte bishess roger haaspaataal nyy erkm haaspaataal) haaspaataale giyye ciki[?]saa kraa yete paare / er mdhye ossudher maadhyme ciki[?]saa, shly ciki[?]saa, striirog, dhaatriibidyaa sNkraant ciki[?]saa, shishuder ciki[?]saa prre / srkaarii haaspaataal, besrkaarii naarsiN hom, haaspaataal ei dhrnner jaayygaayy maanuss ciki[?]saa kraate yaan /

er prbrtii stre khub jttil roger bishessjny strer ciki[?]saa / praathmik baa maadhymik stre rog saaraano naa gele maanusske naanaa bhaabe rogmukti baa bishess kssetre angg- prtisthaapnaar bndobst kraa, jttil astropcaar, ei dhrnner ciki[?]saa er lkssy / ei dhrnner ciki[?]saa pryuktigt dik theke jttil o byyysaapekss, er ciki[?]saa bishessjnyraa krben / ye haaspaataale sei ciki[?]saa hbe, taake speshaalitti baa supaar-speshaalitti haaspaataal blaa hyy /

bhaarte srkaarii sbaasthy dptrer maanusser kaache sbaasthy prissebbaa pauNchnr daayyitb thaake, srkaar o smaaj eirkm ektti prikaatthaamoyy prissebbaa debaar bybsthaa kren / ekhn prshn, ciki[?]saa prissebbaa maan nirdhaarnn kraar smyy ei tintti strke kibhaabe bibecnaa krb baa taake kibhaabe maapb? gunnmaan nirdhaarnn kraar kibaa pryjojn? dbitiyy prshnttite aasaa yaak /

ek, maan nirdhaarnn naa bicaar krte shikhle, aapni ye-i hon, aapni tthke yete paaren, emnki aapnaar praannsNshyy abdhi hte paare / kon ciki[?]saa-bybsthaar maan bhaal, konttir maan aaro bhaalo, e bissyytti jttil / aamraa rugiiraa baa taaNder baarrir lokeraa kon bishess ektti sbaasthy-sNsthaa, baa kon ektti raajyer ciki[?]saa-bybsthaa, ki kon haaspaataalke hyyt opr theke dekhe bhaabchi khub bhaal, aasle rogi niyye sekhaane bhrti hte baa ciki[?]saa pete giyye hyyraanir shikaar hte hyy, bhul ciki[?]saa hte paare, nsstt smyy o arthdnndder kthaa naa hyy cherrei dilaam / aabaar anydike kon ektti ciki[?]saa prtisstthaanttike mne mne khaaraap bhaabchi, hyyt sekhaane km pyysaayy ciki[?]saa hyy, se hyyt baaire theke dekhte maamuli, taai taake prtyaakhyaan krklaam, athc sekhaane ciki[?]saa kraate gele dekhtaam taaraa ati aantrik o khub bhaal ciki[?]saa kre / aar kichu naa hok, anaabshyk arthdnndder haat theke rehaai petaam /

dui, ciki[?]skder kthaa bhebe dekhun / aajkaal bhaarte haaspaataaler ddaaktaarder, baa praaibhett pryaakt-tis kren, emn ddaaktaarder, rogiir baarrir lokeraa baa aapaamr jnsaadhaarnn gaayye haat tulche, e dhrnner

anyaayy, duHkhjnk sNbaad idaaniiN shonaa yaacche (Ambesh, 2016) / sNbaadptreer khbre bhu kssetre dekhaa yaayy ddaaktaarbaabu ye ciki[?]saa krechen taate kon bhul nei, tbuo taaNke atyaacaar shy krte hc-che / ddaaktaarbaabu bhaabchen tini taaNr jnyaanbuddhiabhijnytaa-prsuut, saadhymt ciki[?]saa krechen, abhijnytaa o prmaanner bhittite yaa ciki[?]saa tini krechen, unnt maaner ciki[?]saa bicaar krte gele eittukui ythesstt / ddaaktaarer pksse ciki[?]saa ktttaa khrcsaapekss baa rogii-ciki[?]saakaarii dler paarsprik smprk baa rogiider rog niyye abhit kraa, taader shj bhaassaayy bujhiyye blaar byaapaartti taaNr ciki[?]sk sttaa diyye bicaar krle gaunn ble mne hbe / ciki[?]saa jtttil dik, kaarigri diktti tini bhaal bojhen, settii taaNr lkssy / athc ciki[?]saa truttihiin hoyyaa sttbeo taaNke rogiipksser asntosser shikaar hte hl, emno hte paare tini hyyt rogiir sngge ythesstt bhdr o snggt aacrnn krlen, kintu ciki[?]saakaarii dler anyaany sdsy baa anyaanyraa rogiir pribaar baa rogiir sngge ashisstt aacrnn kraate rogiir baarrir lok asntusstt hlen, sb miliyye ciki[?]saa yaabtiyy daayy, rogii o taaNr baarrir loker ross, becaaraa ddaaktaarbaabur ghaarre prrl, yehetu ciki[?]saa prissebaar tinii mukh (Madhiwalla and Roy, 2006) / ddaaktaarbaabu ciki[?]saa maan ekrkm kre bhebechen, rogii aar taaNr baarrir lokeder cokhe sei ciki[?]saa gunnmaan aarek rkm hyye daaNriyyeche /

ateb ddaaktaar o rogiir pkss theke ciki[?]saa gunner maann nirdhaarnner, bishess kre maapjok kraar taagid aache yaate kre antt eittuku bojhaa yaayy ye, ciki[?]saa saamgrik maaner dik theke bicaar krle kontti ythesstt uccmaaner o kontti nimnmaaner taar ekttaa saadhaarnner grhnnyogy bybsthaa thaakaa uci[?], se ciki[?]saa phlaaphl yaai hok naa ken / ekhaane tintti bissyy bibecnaa kraar aache /

ek, ddaaktaarbaabur dik theke ciki[?]saa gunnmaan shudhu rogmukti baa ythaayth ciki[?]saa diyye bicaar bibecnaa krle ythesstt hbe naa, aaro kichu bissyy bhebe dekhte hbe /

dui, ciki[?]saa ki sbaasthyer maan niruupnner kssetre aamraa praayyi srkaarii, besrkaarii, aantrjaatik, naanaarkm prisNkhyaaner saahaayy nii / paaNc bchr byyser km byysii shishu mRtyu, baa ciki[?]sk-pichu kt shyayy, sei sNkhyaar nirikhe gottaa sbaasthybybsthaar saamgrik maan niruupnner ekttaa aabchaa chbi aamraa paai / ciki[?]saa/sbaasthy bybsthaar maan nirdhaarnn krte giyye taate kichuttaa aandaaj paaoyyaa yete paare hyyt, tbe se nehaati mottaa daager maap / ei dhrnner primaap yehetu saamgrik tthy prisNkhyaan diyye kraa hyy, taate byktibishesser kssetre ki pryoyj taa bojhaa yaabe naa /

tin, rogiir priprekssit baad diyye rog nidaaner gunnmaan bicaar kraa ekssetre arthhiin / rogmuktir bicaar yaaNraa roger prissebbaa den, baa rogiir priprekssit baad diyye krben ki kre? aar krbeni baa ken?

gunnmaaner maapyoker byaapaartti aalocnaar kraar aage aaro dutto kthaa blaar aache – ek, sbaasthy baa ciki[?]saa bybsthaar shrikder cine nite hbe, aar dui, prikaatthaamo blte ki bojhaate caaichi setti spsstt hoyyaa caai /

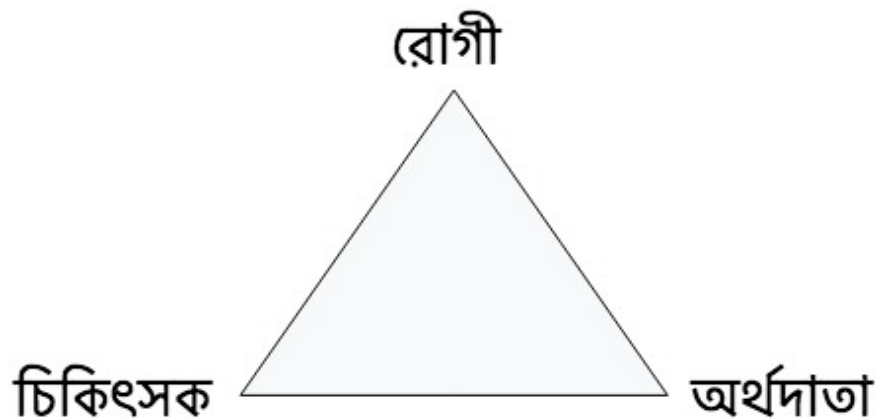

Figure 1: rogii, ciki[?]sk, arthdaataa - ciki[?]saa bybsthaar tin shrik

sbaasthybybsthaar tin shrik

ciki[?]saa prissebaar kendrbindute ryyecheh rogi(citr 1) / ei prbndhttite aamraa rogiir priprekssit theke ciki[?]saa maan nirnnyy krbaa cessttaa krb, rogiider kthaa bhaabb / aamraa sklei rogi, jiiibner kon naa kon smyye / rogi aachen blei naa ciki[?]sk aachen, ciki[?]saa-bybsthaatti aache / ekhaane ciki[?]sk arthe sbaaike bojhaan hyeche, yaaNraa ciki[?]saa prissebbaa prdaan krchen taaNraa sbaai er aaotaayy prrben, eNraa *ciki[?]saa* naamk *sebaattir* prissebk / eNder mdhye ddaaktaar yemn aachen, temn aachen naars , phijiotheraapistt, prmkh skle yaaNraa kon naa kon bhaabe aamaader ciki[?]saa o sbaasthy prissebbaa prdaan kren /

ciki[?]saa prissebaayy rugii o ddaaktaarbaabur absthaan grhiitaa o daataar bhuumikaayy / rugii grhiitaa, ddaaktaar daataa / ekjn ciki[?]saa prissebbaa prdaan krben (ddaaktaar/ciki[?]saa-prdaankaarii), anyjn taake grhnn krben (rogi) / eNder bRtter baaiire aachen yaaNraa sbaasthy o ciki[?]saa prissebbaake arth o anyany saamgriir yogaan diyye caalu raakhen / eNder mdhye bhaarte srkaarer bhuumikaai sbceyye aage bibecnaa krte hbe, kaarnn smaaajbybsthaayy srkaar desher ciki[?]saa prissebaar besh brr ekttaa aNsh srkaarii anudaan o srkaarer baajett theke sbaasthyer khaate sriyye raakhaa arther yogaaner opr nirbhrshiil / jaatiiyy srkaar o raajy srkaar aamaader deshe srkaarii ciki[?]saalyer yaabtiyy daayybhaar bhn kren / echaarraao srkaarii-besrkaarii paarttnaarshipe ye smst ciki[?]saa prtissthaan cle taader kssetreo sbaasthy dptre abdaan ryyeche / bhaarte rel o saamrik prtissthaaner haaspaataale ye ciki[?]saa hyy taar khrco srkaarer / besrkaarii kssetre ciki[?]saaar khrc yogaan hyy rugii baa taaNr pribaarraa, taa naa hle yaaNder biimaa kraa aache, sekssetre biimaa kompaaniigulo / bhaarte abshy saadhaarnn maanusser pkett theke sbaasthy prissebaar besh brr aNsh khrcaa hyy (Dieleman et al., 2017) /

sbaasthy-ciki[?]saa-prissebaar maan o u[?]krsstaa niyye ei tin shriker aagrh ekek rkm / rogi baa taaNr baarrir loker kssetre rogmukti baa roger upshm brr kthaa, yt km smyye yt drut susth hye otthaa yaayy, yt km anyany shaariirik asubidhe hyy, aamraa rogiiraa settaai caai / taai rugiir baa taaNr baarrir loker priprekssite ciki[?]saa maan nirdhaarnn krte hbe rog niraamyy o t[?]sNlgn prissebbaake kendr kre / er mdhye aabaar rogi nje ykhn arthdaataa, tkhn taaNr ekrkm absthaan, aar ykhn taaNke njeke ciki[?]saaar arthbyyy bhn krte hcche naa tkhn taaNr any rkm absthaan / ye deshe srkaar baa smaaaj baa biimaa kompaanii ciki[?]saaar khrc den, tkhn rogiir trph theke ktttaa khrc hl, at bhaabi naa aamraa rogiiraa / aabaar ykhn besrkaarii ciki[?]saa prissebaar gunnmaan nirnnyy krte hbe, rugiir priprekssite, bishess kre yaaNraa nijer ciki[?]saaar byyybhaar nijeraa bhn kren, taaNder kssetre shudhu rogmukti baa bhaal hye otthaa dekhle clbe naa, kt km smyy o kt km arth byyy hyy, settio bicaar kre dekhthe hbe / yt km khrcaayy, yt km smyy byyy kre yt bhaal prissebbaa paaoyyaa yaayy, tt mnggl, taai ciki[?]saaar phlaaphler dike rugiir njr prthme, taar pre ciki[?]saaar byyyNkraant bisseyguli bicaary /

ciki[?]sker priprekssite bicaar krle dekhben ciki[?]saa prissebaar maan nirdhaarit hbe kt drut rugii bhaal hye gelen, baa ktttaa saakssybhittik ciki[?]saa pddhti ablmbn kre ciki[?]saa kraa hyeche / sekhaane ktttaa saashryy ciki[?]saa hl, settaa sbsmyye brr kthaa naao hte paare / bhu ciki[?]sker kaache, ciki[?]saaar byyybaahuly baa rugiir icche anicche anuyaayy ciki[?]saaar rdbdl kraar thekeo rugiir aarogyaaabh kraattaa bishess kre upsrger upshm hoyyaar ektti aashu pryjojn thaake; taai ciki[?]sker priprekssite ciki[?]saaar maan nirdhaarnn kichuttaa rogiir mtn hbe kt drut rugii susth hye utthlen, tbe ktttaa km arthbyyy kre taaNr ciki[?]saa kraa gel, antt ciki[?]saa prissebaar maan niruupne taa ttttaa bicaary naao hte paare /

baakii ril yaaNraa ciki[?]saaar byyybhaar bhn krchen baa ciki[?]saaar khrcaa bhn krchen taaNder priprekssite ciki[?]saa-prissebaar maan ki hbe? taaNraa abshyi bicaar krben ye sei ciki[?]saai sbceyye u[?]kRsstt maaner yaate km khrcaayy maanuss drut susth hte paare / ekhaane smyy o arth – dubhaabei kt km khrcaayy “ktttaa sbaasthy paaoyyaa” yaayy sei byaapaartti bibecy /

e theke ekttaa bissey bojhaa yaacche ye, ciki[?]saaar maann niruupnn krte gele ke niruupnn krchen baa taaNr ki priprekssit, se byaapaarttaa kheyaaal raakhte hbe / rogiiraa yebhaabe maan maapben, ciki[?]sk sebhaabe maapben naa / ye insiorens kompaanii ciki[?]saaar byyybhaar bhn krche, taaraa dekhthe caaibe kt km ttaakaayy ciki[?]saa kraano yete paare / ciki[?]sk baa ciki[?]sk dl caaiben taaNr dksstaa niyye yen kon prshn naa otthe, taate kaar ktttaa khrc hl settaa brr kthaa nyy, mott kthaa rogi susth hben, baa antt

pkssse taaNr ksstter saamyik baa diirghmeyyaadii upshm ghttbe, eittai ciki[?]saar mukhy uddeshy, ateb, ciki[?]saa prissebaar maan nirdhaarnne e byaapaarttike gurutb dite hbe / ei bissyygulo hyyt prsprbirodhii absthaan nyy, tbe e niyye shrikder nijeder mdhye ttaanaaporren thaakaar kthaa / ateb sbaai mene nebe emn gunnmaan primaap krte gele ekttaa skler kaache grhnyogy, emn ekttaa bybsthaa caai / aarekti trikonnke dekhaa yaak – sbaasthy “bybsthaar” trikonn /

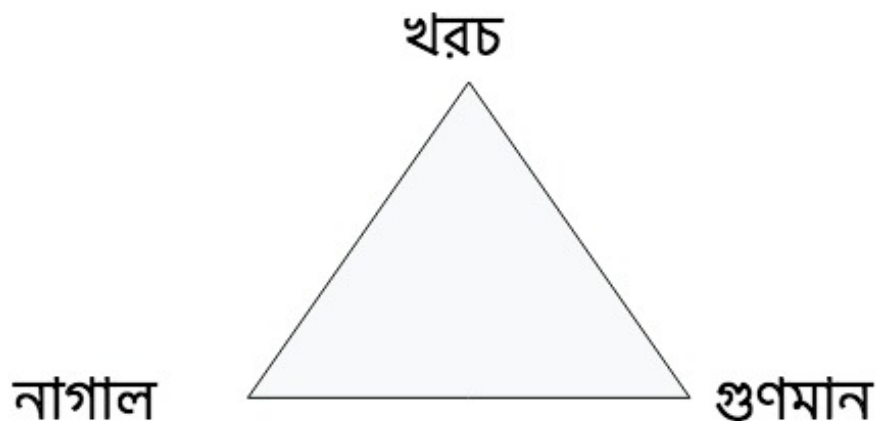

Figure 2: khrc, naagaal, gunnmaan tryyii

khrc, naagaal aar gunnmaaner trikonn

sbaasthy bybsthaake niyye ektti trikon aaNkaa yaak / trikonner ek dike thaakuk, ciki[?]saar naagaal paaoyyaa gel ki naa baa kt shje naagaal paaoyyaa gel; ek konne thaak, gunnmaaner byaapaarttaa; aarek konne thaakuk ciki[?]saar khrc / gunnmaaner bicaar khrc baa naagaal paabaar theke pRthk kre dekhle hbe naa / kaarnn mne krun atynt u[?]kRsstt, bishbmaaner haaspaataal ryeyeche, ciki[?]saar khrcaa y[?]saamaany ki ki nikhrcaayy deyyaa hyy, athc sekhaane pauNchbaar yo tti nei, aapni naagaali paaben naa; hyy yete paarben naa, nyy et lmbaa smyy dhre apekssaa kre thaakte hbe ye, se naa yaabaari smaan / taate kre kaar ki laabh / aabaar dhrunn bhaari u[?]kRsstt ciki[?]saakendr, naagaal paaoyyaa shj, kintu asmbhb khrcaapekss, taateo hbe naa /

ekssetre khrcer byaapaartti shudhu ttaakaa pyysaar hiseb kre dekhle clbe naa, smyyer byaapaarttio maathaayy raakhte hbe / dhrun ekjn maanuss graame thaaken; tini shhre srkaari haaspaataaler aautddore ddaaktaar dekhaaben / taaNke graam theke khub skaale beriyye ttren dhre shhre aaste hbe; aautddore ddaaktaar dekhaanor khrcaa hyyt taaNr beshii prrl naa, kintu taate taaNr anekttaa smyy cle gel, taar opr saaraa skaal apekssaa kraar pr ddaaktaar baabur sngge taaNr hyyt brjor paaNc ki dsh minitter saakssaa[?] hl / ekhaane taaNr khrc shudhu arther maape dekhle clbe naa, ktttaa smyy tini byyy krlen o taar binimyye ki dhrnner prissebaa tini pelen, taao bicaar kre dekhle hbe / dhrunn kaaror plaasttik saarjaarii krte hbe, ddaaktaarbaabu taaNke bhu ttaakaar bil dhraalen, ebN bhu din dhre ciki[?]saa clbe / ekhaane aabaar smyy o arth, duttii bibecnaa kre dekhle hbe /

sbaasthy bybsthaar khrc o naagaal niyye yaa gbessnaa eyaab[?] hyeche taate mottaamutti mne kraa hyy ye sbaasthy bybsthaar naagaal paabaar sbceyye gurutbpuurn dik maanusser pryjojn (Andersen et al., 2014) / sei pryjojn kichuttaa maanuss nije sthir kre (kkhn ddaaktaarer kaache yete hbe), kkhno kkhno ddaaktaar baa ciki[?]saa prissebaa yini den tini sthir kre den (yemn dhrun ttiikaakrnn kraar jny helth senttaare niyye yaabaar drkaar) / naagaal o khrc baad dile aarekttaa brr byaapaar bibecnaa kre dekhle hbe / bishess kre

ye bissyutti niyye ei lekhaa, setti hl, ciki[?]saa prissebaar gunnmaan / gunnmaaner maapyoktaa besh jttil,
taar kichutta byaapaar abshy aagei lekhaa hyeche /

Figure 3: maann nirnnaayner guru ayaabhedis ddonaabeddiyyaan (1919-2000)

ayaabhedis ddonaabeddiyyaan o sbaasthy bybsthaar gunnpnnaar maapyok

sbaasthy bybsthaar gunn kibhaabe maapaa yaayy taai niyye lebaann-jaat maarkin ciki[?]sk aabhedis ddon-
aabeddiyyaan (citr 3) aaj praayy pnycaash bchr aage, 1966 saal theke gbessnaa shuru krechilen /

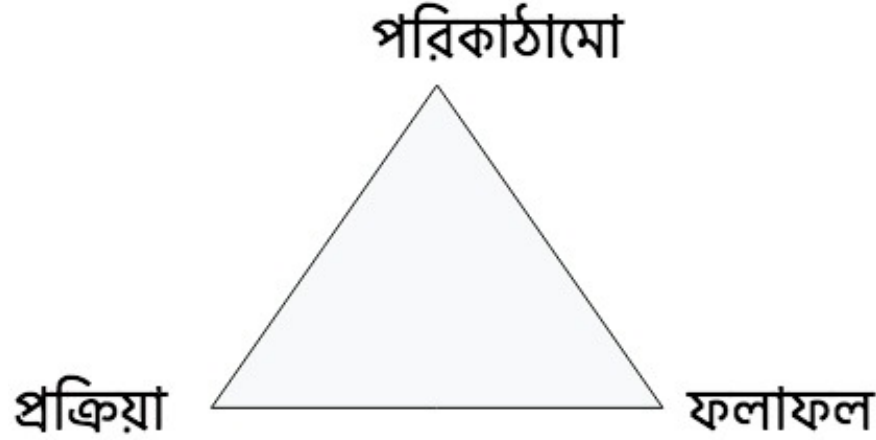

Figure 4: gunn nirdhaarnner tryyii - prikaatthaamo, pkriyyaa, phlaaphl

“ddonaabeddiyyaaner tryyii” sbaasthy prissebaar maan nirnnyer tintti stmbh

ddonaabeddiyyaan blten (Donabedian, 1988), sbaasthy prissebaar maan nirdhaarnne tintti bissyy bibecnaa kre dekhthe hbe:

ek, kemn dhrnner prikaatthaamoyy ciki[?]saa prdaan kraa hcche,

dui: kon pkriyyaa anusrn kre ciki[?]saa deyyaa hcche, o

tin: ei ciki[?]saa prissebr nitt phlaaphl ki hl / eie tintti bissyyi smaan gurutb paabe /

prikaatthaamo blte bojhaano hcche ciki[?]saa yekhaane deoyyaa hcche setti kemn? haaspaataalti kothaayy, taate ki ki suyog subidhaa aache, ddaaktaarbaabur ddigri/prraashonaa, ddaaktaarbaabur abhijnytaa, ciki[?]saa kendrttite ki ki dhrnner ynrtpaati raakhaa, kaaraa caalaacche, gottaa ciki[?]saa bybsthaa jurre ki dhrnner rog nirnnyer bybsthaa kraa aache, ei dhrnner bissyy bibecnaa kre dekhthe hbe / prikaatthaamo aakaare chott hte paare, yemn kaaro nijsb praaibhett pryaakttis, athbaa brr hte paare srkaarii sbaasthy-bybsthaar mt jttil o prkaanndd / shudhu aakaar diyee bicaar krle clbe naa, chott aakaare o siimit prikaatthaamor mdhye ye ciki[?]saa paacchen baa krchen taar upyogii ynrtpaati, maanussjn, ciki[?]sk baa ciki[?]saa-kaarii dlen peshaagt abhijnytaa, shikssaagt yogytaa, ayaambulens prissebaa – ei dhrnner yaa yaa kaatthaamogt bissyy hte paare, e smst bibecy / ateb ykhn ciki[?]saar gunnmaan bicaar krben, bhebe dekhun, ye ciki[?]sk baa ciki[?]sk dl ciki[?]saa krchen, taaNder ythaayth ddigri ki abhijnytaa aache to? ye jaaygaattite ciki[?]saa prissebaa deoyyaa hcche taar kaatthaamotti ki ythaayth?

prissebaar pkriyyaa blte bojhaano hcche ki bhaabe prissebaa paacchen baa kibhaabe, ki upaayye prissebaa prdaan kraa hcche / aadhunik ciki[?]saabijnyaan o ciki[?]saa prissebaa hte hbe saakssynirbhr prmaann-bhittik, er arth ciki[?]sk ye dhrnner ciki[?]saa krben taar baijnyaanik , gbessnaa-prsuut bhitti thaakte hbe, kebl puNthigt baa tttbgt dik theke cintaabhaabnaa kre ciki[?]saa krlei clbe naa; ciki[?]sk kt bikhyaat, taateo kichu aasbe yaabe naa / nbbi dshker shesser dik theke ciki[?]saabijnyaane prmaann bhittik ciki[?]saar ektti biplb aase (Djulgovic and Guyatt, 2017) / ete keblmaatr shaariirbidya nyy, gbessnaaprsuut ki tthy paaoyyaa yaacche, taar bhittite ciki[?]saa kraar ektaa joyyaar aase ciki[?]sk smaae / bibhinn deshe srkaar prmaann bhittik ciki[?]saar smaae puurnn pryyoger jny pryyojn prmaann bhittik ciki[?]saar nirdeshikaa tairii krte thaaken / ye ciki[?]saa-bybsthaa niyymitbhaabe taar sdbybhaar kre, mne kraa hyy se bybsthaar maan anyder tulnaayy unnt /

ciki[?]saa prissebaar nitt phlaaphler mdhye thaakbe sbaasthyer unnti, rugiiir rog smbndhe dhaarnnaa o jnyaanlaabh, ciki[?]saa prissebaa niyye rugii o taaNr pribaar ktttaa sntusst hlen, ei dhrnner maapyok / saadhaarnn maanusser dRssttite ciki[?]saa prissebaar maan anekttaa ciki[?]saar pre ki phl hl taar opr nirbhr

kre / ye rugii astropcaar kre “bhaal” hye baarri phire elen, tini ciki[?]saa prissebaar maan ke km nmbr debaar aage dubaar bhaabben / ekhaane ciki[?]saa prkriyyaar byaapaartti bibecnaa kre dekhun /

ddonaabeddiyyaan blten ciki[?]saar prkriyyaa o phlaaphler paarsprik smbndh jttil / ciki[?]saa prkriyyaa ythaayth hl, taa sttbeo naanaa kaarnne rogiir bipryyy hte paare, yaa ddaaktaar baa ciki[?]sk dl aashaa krechilen, taar ultto hl, aabaar eo dekhaa geche, ciki[?]saa prkriyyaa hyyt prmaann bhittik ciki[?]saa baa nirdeshikaa mene hl naa, tbu rugii susth hye baarri phire gelen, baa susth rilen /

er opr roger jttiltaa baa baarraabaarrir bissyytti niyyeo bibecnaa kre dekhun / srkaarri haaspaataalgulote dekhben praayyshi jttil o naanaarkm anyaan rogsmblit rugii bhrti hcchen, aabaar chottkhaatt o khub naamiidaamii besrkari haaspaataale jttil rogiir bhrti siimit / kaajei eki phler maapkaatthite ubhy dhrnner ciki[?]saa-prissebaake bicaar krle shudhu ydi phlaaphler bhittite bicaar kren, dekhben ye besrkari haaspaataaler ciki[?]saa prissebaar maan srkaarri haaspaataaler ciki[?]saar maan theke apekssaakRt u[?]kRsstt; athc rog-jttiltaa sNkraant bissyy niyye gbhiire bishlessnn kre dekhle dekhaa yaabe aasle eder maan eki rkm baa srkaarri ciki[?]saar maan apekssaakRt bhaal (Engineer et al., 2016) /

asyaarth, ciki[?]saar ki phl hl taai diyyei shudhu ydi ciki[?]saa baa sbaasthy prissebaar ekmaatr maap hyy, taahle dutto bissyy guliyye yaabe /

ek, kibhaabe prisseebaa prdaan kraa hcche taar pryaalocnaa kraa asmbhb, kaarnn phlaaphl-kendrik cintaabhaabnaayy prkriyyaar sthaan khub siimit /

dui, prkriyyaa ki prikaatthaamor ki prbhaab, taao ajaanaai theke yaabe, ektaa primaapei sb kichur srliikRt hye yaayy /

ddonaabeddiyyaan blten, prikaatthaamo-prkriyyaa-phlaaphl kebl ciki[?]saar prissebaar kssetrei pryoyj, jnsbaasthyer maan bicaarer jny any kichu bhaabte hbe /

blten kon ciki[?]sk gyaaraantti dite paaren naa ye ciki[?]saayy rugii bhaal hye yaaben / ciki[?]sk shudhu eittuku nishcit krte paaren ye tini nije taaNr ciki[?]saa prisseebaayy krmaanbyye unnti ghttaaben; ciki[?]saar ektti nirdisstt gunnmaan tini arjn krben / eittukui ekjn ciki[?]sk baa ciki[?]saa-prisseebaa yaaNraa den, taaNraa nishcit krte paaren, er beshii nyy /

ciki[?]sker trphe gunnmaan sunishcit kraa baa ei byaapaarttir krmaanbyye unntir prtishruti paaln kon upaayye smbhb?

prthmt, ciki[?]sk o ciki[?]saa primnnddl emn hoyyaa caai yekhaane ei krmaanbyye unntibidhaan smbhb / dbitiiyyt, rugii o ciki[?]sker paarsprik ektaa yogsuutr nirmit hoyyaa caai / emn yogsuutr, yekhaane taaNraa prspr prsprke bishbaas kren / tRtiiyyt, bissyyttaa keblmaatr byktigtbhaabe ddaaktaarbaabu baa rogiir nyy, gottaa ciki[?]saa prissebaar primnnddlttike niyye ekhaane bicaar krte hbe, dhrun y muhuurt theke rogi haaspaataal baa ciki[?]sk baa sbaasthy prisseebaa-prdaankaariir kaache aaschen o ye prynt taaNke cherre yaacchen taar taab[?] smyye yen ektti ythaayth gunnmaaner ciki[?]saa prisseebaa tini pete paaren, taa naa hl ei bishbaas jnmaabe naa / ei jaayyaattite rogiir baarrir lokero ektti bhuumikaa theke yaayy / cturtht, ciki[?]sker ekhaane taaNr gunnmaan niyyntrnner kssetre prtiniyyt nijer kaajkrmer pryaalocnaa kraa, sekhaan theke shekhaar ektti byaapaar aache / baarbaar ciki[?]sk nijer kaajer muulyaayynn nje krben, nijer o anyaan pryaaktis theke dhrun tthy grhnn krben, taake bishlessnn krben, dekhben ye ki kre aaro bhaal kre prisseebaa dite paaren / ettaa sbpmeyyaadii byaapaar nyy, ete krmaagt maanonnyyner ektaa jaayygaa aache / ddonaabeddiyyaan blten ye ddaaktaarer pksse maanonnyyner ektti upaayy prsprer snge yogsuutr sthaapn kre, ek ciki[?]sk aprke prtiniyyt dekhben, eke aprer kaach theke shikhe, yogaayog rkssaa kre taaNraa taaNder gunngt maan baarraaben / ciki[?]saabijnayaner aadikaal theke ebhaabei ciki[?]skeraa nijeder gunnmaan bRddhi kre esechen / ye haaspaataale hbu o ttreni ddaaktaarder ciki[?]saar bndobst thaake, baa yekhaane niyymit bhaabe ciki[?]saabijnayaner crcaa kraa hyy, seisb haaspaataale ciki[?]saa-prissebaar maano unnt hbe, ettaa ddonaabeddiyyaaner nidaan blte paaren (Donabedian, 1988) /

rogii kendrik ciki[?]saa

aamraa e prynt ciki[?]saa-prissebaar maaner ektti dik pryaalocnaa krechi, aamraa dekhechi ye, ciki[?]saa prissebaar tintti “stmbh” – ddaaktaar/ciki[?]sk/prissebaa-prdaayyii, rugii, o yini ciki[?]saa prissebaayy arth yogaan den / ddaaktaar baa yini baa yaaNraa arther yogaan dicchen (srkaar, baa dhrun sbaasthy biimaa kompaanii), taaNder trphe sbaasthy prissebaar maan niyyntn baa maan niruupnner ektti dik aamraa aalocnaa krechi / sbaasthy bybsthaar prikaatthaamo blun ki ddonaabeddiyyaaner nidaan blun taar konttaatei kintu ye maanussgulor opr ciki[?]saa kraa hcche baa hbe taader kon ullekh nei / athc rogiiraai yekhaane ciki[?]saa bybsthaar kendre! ddonaabeddiyyaan ddaaktaarder kthaa blen, prikaatthaamo ciki[?]saar kthaa blen / e niyye gbessnaa hyeche / se tulnaayy rogiider priprekssit apekssaakRt km aalocit /

aaj ekbiNsh shtke ciki[?]sk rogi o arthdaataar ntun smiikrnn tairii hcche, tthyer o tthypryuktir prsaar ght-teche, ebN sei prsaar ciki[?]saa-bijnyaan, ciki[?]saa prissebaa o ciki[?]sk rogiir paarsprk smbndhke prbhaabit kreche / ekhn bibhinn rogiira inttaarnette milit hte paaren, nijeder mdhye aalaap aalocnaa krchen, emnki nijeder asukh niyye gbessnaa abdhi shuru krechen (Frost and Massagli, 2008) /

ddn baaruiker tintti slogaan

haarbhaardd bishbbidyaalyer shishu ciki[?]sk ddonaaldd baaruik ekdaa taaNr ek aatmiiyyer ciki[?]saar jny taaNr sngge haaspaataale giyyechilen / taaNr aatmiiyyer haartter asukh, taaNr priikssaa niriikssaa kraa hbe / baaruik nije ddaaktaar, taai taaNr aatmiiyyer sngge ciki[?]saar muhuurttti prynt thaakbaar aabedn krechilen / sei aabedn sNshlisst naars o anyaany ciki[?]skraa naakc kre diyyechilen / ei ghttnaatti taaNke stmbhit kre ye rogi, taaNr ye priprekssit, taa ciki[?]saar ksetre ktttaa km gurutb paayy, athc gottaa bybsthaatti taaNderke kendr kre aabrtit (Berwick, 2009) /

ddonaaldd baaruik tintti slogaaner kthaa blen, yegulo sbishess prnnidhaanyogy /

ek, “rogiir pryoyjni ekmaatr pryoyjn”- srbaagre rogiir pryoyjn, kise taaNr bhaal hbe, sei pryoyjnke ciki[?]saar ekebaare kendrbindute niyye aasaa / ciki[?]saa-prissebaayy ciki[?]sk mene neben ye eyaab[?] “ddaaktaar-baabu yaa blben settaai shess kthaa”, ei byaapaarttike ultto kre dekhaa / byaapaarttaa kirkm? rugiir jibn diyye bicaar krun / jibnke ydi beNce thaakaar u[?]sb ble bibecnaa kri, taahle ddaaktaar aar rugiir smbndh sekhaane kemn? saadhaarnn buddhi baa abhijnytaa ble se u[?]sber hotaa hlen ciki[?]sk, tini sthir krben rugiir ki ciki[?]saa hbe, kibhaabe hbe, ki ossudh neben, ki khaabaar ki pthy neben / ddaaktaar ki ciki[?]saar daataa aar rogi grhiitaa? shudhu deyyaaneyyaar smbndh kre naa dekhe ydi u[?]sbe yemn maanusser melbndhn hyy, melaameshaa hyy, sebhaabe dekhi?

ddaaktaar rogiir dekhaa saakssaa[?] to prtidin dinyaapner u[?]sberi aNsh / krmyjny / aami ddaaktaar / aamaar rugii ei ciki[?]saa naame krmyjnyttite aamaar ekjn atithi / aami tthik krb aami taaNke ki pribessnn krb / taai naa? baaruik taa blen naa / baaruiker rugii-kendrik ciki[?]saa ciki[?]saa-prissebaar maan nirnnyyer kendrsthle / taai sekhaane byaapaarttaa ultto / rugiii sekhaane hotaa, aami ddaaktaar rugiir jibne atithi / aami sekhaane esechi taaNr jibner glp tini shonaaben, aami sei glp shune taaNr shriir dekhe taaNke prissebaa deb / taai tini, rugii, sthir krben, taaNr ki caai, ki tini caan, aami taaNr hye sthir kre deb naa / ykhn yaa tini caan, yaa taaNr pryoyjn, sbaasthy prissebaa taaNke yen sei prissebaa susstthu bhaabe pauNche dite paare / ddaaktaar/ciki[?]sk ekhaane atithi, rugii sei ciki[?]saa bybsthaar hotaa / ye prissebaa rugiir cokh diyye, taaNke “aamntnrnkrtaa” ble sbiikaar kre taader krmyjny saajaayy, taader prikaatthaamoo rogi kendrik hyy / sekhaane aarmbr km, prissebaa yttuku pryoyjn tttuku / yehetu rogiikendrik, taai ciki[?]saayy jhaaN ckcke tteknoljir ceyye “saakssyprmaann bhittik ciki[?]saa”r upstithi o pryoyger opr jor / apekssaakRtbhaabe ciki[?]saar khrco km /

er saarthk ruupaayynn kibhaabe kraa yete paare?

baaruiker dbitiyy o tRtiyy slogaan shunun, “prtyektti rogi aamaar ekttimaatr rogi” / yehetu rugiir pryoyjne ciki[?]saa, tini yaa caan taake kendr kre ciki[?]saa prissebaa aabrtit hbe, rugiir bhuumikaatti ekhaane mukhy / udaahrnnsbruup dhrun, ciki[?]saa claakaaliin rugiike rog smbndhe bishdbhaabe ddaaktaar bujhiyye

blben, ye bhaassaayy rogii bujhte paaren se bhaassaayy / taar deshj bhaassaayy / taaNder smprk ekttaa
smaantraal paarsprk sauhaardy o bishbaaser opr sthir thaakuk /

tin, “aami rogii, aamaake baad diyye aamaar byaapaare konkichu yen naa hyy” / ekhaaneo sei ek bktby,
rugiir hk, rugiiir daabii yen bRthaa naa yaayy / rugiiike baad diyye taaNke naa jaaniyye taaNr anumti naa
niyye yen kon rog anusndhaan , baa ciki[?]saa pddhti ablmbn naa kraa hyy / ete ekdike yemn ciki[?]saake
rugiir byktigt priprekssite niyye aasaa caai, temni ye ciki[?]saar bndobst kraa hcche taa rugiiir smpuurnn
gocre, taar anumti niyyeo taar aayyojn krte hbe / ciki[?]saa prissebaayy yen sbcchtaa thaake /

punshc

aamaar haater ksst o taar ciki[?]saar kthaa diyye shuru krechilaam / ektti prshn diyye: abhijny naars, yaa
kraa uci[?] sebhaabei ddresiN krlen, aami bhaalo hye gelaam ythaasmyye / ye jaayygaattaa niyye prshn ryye
gel se ciki[?]saar nairbktiktaa baa rogiir priprekssit baad diyye ciki[?]saa / ciki[?]saashaastr pryuktinirbhr
anekttaa, tbuo rogii-ciki[?]sk-arthdaataar tribhuj mene nile rogiir priprekssit baad diyye ciki[?]saa krle taar
saamgrik u[?]krsstaa niyye prshn thekei yaayy / ciki[?]saa o sbaasthybybsthaar gunnmaan niruupne ei
byaapaarttite bishess gurutb deoyyaar pryoyjn aache / ciki[?]saa prissebaar maann nirnnyye ekdike yemn
maanuss ktttaa prisseebaa naagaaler mdhye paacche, ktttaa km khrce kt drut aarogy laabh krche, ciki[?]sk
baa ciki[?]saa bybsthaa ktttaa saakssybhittik taake bicaar kre dekhaar pryoyjn aache, ttttaa se bybsthaa
ktttaa rogiir kaache pauNchece, ktttaa taaNke kendre rekhe ciki[?]saa krche, taar priprekssit theke dekhaaro
ekttaa jaayygaa aache /

References

- Paurush Ambesh. Violence against doctors in the Indian subcontinent: A rising bane. *Indian Heart Journal*, 68(5):749 – 750, 2016. ISSN 0019-4832. doi: <https://doi.org/10.1016/j.ihj.2016.07.023>. URL <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0019483216303157>.
- Ronald M Andersen, Pamela L Davidson, and Sebastian E Baumeister. Improving access to care. *Changing the US health care system: key issues in health services policy and management*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, pages 33–65, 2014.
- Donald M Berwick. What ‘patient-centered’ should mean: confessions of an extremist. *Health affairs*, 28(4): w555–w565, 2009.
- Joseph L Dieleman, Madeline Campbell, Abigail Chapin, Erika Eldrenkamp, Victoria Y Fan, Annie Haakenstad, Jennifer Kates, Zhiyin Li, Taylor Matyas, Angela Micah, et al. Future and potential spending on health 2015–40. *Lancet*, 2017.
- Benjamin Djulbegovic and Gordon H Guyatt. Progress in evidence-based medicine: a quarter century on. *The Lancet*, 2017.
- Avedis Donabedian. The quality of care: how can it be assessed? *Jama*, 260(12):1743–1748, 1988.
- Lilly D Engineer, Bradford D Winters, Christine M Weston, Allen Zhang, Ritu Sharma, Eric Bass, David Jones, Amy Rosen, Frank B Yoon, Ann Borzecki, et al. Hospital Characteristics and the Agency for Healthcare Research and Quality Inpatient Quality Indicators: A Systematic Review. *Journal for Healthcare Quality*, 38(5):304–313, 2016.
- Jeana H Frost and Michael P Massagli. Social uses of personal health information within PatientsLikeMe, an online patient community: what can happen when patients have access to one another’s data. *Journal of medical Internet research*, 10(3), 2008.

Neha Madhiwalla and Nobhojit Roy. Assaults on public hospital staff by patients and their relatives: an inquiry. *Indian Journal of Medical Ethics*, (2), apr 2006. doi: 10.20529/ijme.2006.019. URL <https://doi.org/10.20529/ijme.2006.019>.

H Mahler. The battle for health. *World Health Forum*, 9:143–6, 1988.